

DOMSMÆND OG NÆVNINGE VED DANMARKS DOMSTOLE

Ca. 10.000 danskere er med til at dømme i sager, som kan føre til fængsel

HVEM ER DE?

Det er helt almindelige borgere, der hjælper retts juridiske dommere med at dømme i visse straffesager. De bor i en af de kommuner, retskredsen omfatter, og kan have forskellig uddannelse og arbejde. Man kan ikke være domsmand, hvis man fx er ansat ved politiet, er advokat eller fængselsbetjent. Domsmand og nævninge er den samme gruppe personer. Om man er domsmand eller nævning afhænger af, hvilken type straffesag der er tale om.

ARBEJDET SOM DOMSMAND

Domsmand hjælper retts dommere med at dømme i de straffesager, hvor den tiltalte nægter sig skyldig, og hvor anklageren kræver fængselsstraf. I byretten medvirker der to domsmænd og én dommer i hver sag. I landsretten medvirker der tre domsmænd og tre dommere.

Domsmand er med til at afgøre både skyld og straf og har den samme indflydelse på afgørelsen som retts dommere. De fleste sager varer en halv til en hel dag, men nogle sager kan vare mange dage. Domsmand får et honorar for hver dag, de er i retten. Normalt vil de på et år blive indkaldt 4-5 gange. De domsmænd, der har et arbejde, har krav på at få fri til møderne i retten.

Inden sagen begynder i retten, mødes domsmændene i et særskilt lokale sammen med dommeren, der kort fortæller, hvad sagen handler om. Efter at have hørt sagens beviser i retten, går domsmændene og dommeren igen for sig selv og drøfter, om den tiltalte er skyldig, og hvad straffen skal være. Herefter bliver dommen læst op i retssalen af retts dommer.

Domsmand

Dommer

Domsmand

I byretten

Dommer

Domsmand

Dommer

Domsmand

Dommer

Domsmand

I landsretten

ARBEJDET SOM NÆVNING

I straffesager, som fx handler om drab, drabsforsøg eller røveri, og hvor anklageren kræver fængsel i mindst fire år, medvirker der nævninge.

I nævningesager i byretten er der seks nævninge og tre juridiske dommere.

I landsretten er der ni nævninge og tre dommere. Når alle beviserne er blevet fremlagt i retten,

sætter nævningene og dommerne sig sammen og drøfter om tiltalte er skyldig. Skyldkendelsen bliver så læst op i retten. Derefter beslutter de i fællesskab, hvad straffen skal være. Nævningene må først tale med dommerne, når alle beviserne er blevet fremlagt. Nævningene må gerne tale med hinanden i pauserne undervejs.

Dommer Dommer Dommer

Nævninge

I byretten

I landsretten

HVORDAN BLIVER MAN DOMSMAND/NÆVNING

Alle kommuner sammensætter hvert fjerde år en liste med et antal mulige domsmænd, som de vælger blandt kommunens borgere. Kommunerne afgør selv, hvordan de udvælger borgerne til listen. Listerne bliver sendt til landsretterne, som ved lodtrækning vælger det antal domsmænd, som hver enkelt ret skal bruge. Man kan henvende sig til sin kommune, hvis man gerne vil vide, hvordan man kan komme på listen og dermed måske få mulighed for at blive domsmand. Bliver man udtaget i lodtrækningen, kan man ikke sige nej til opgaven. Det er et borgerligt ombud, det vil sige en borgerligt.

INTERESSANT OG ANSVARSFULD OPGAVE

Mange domsmænd er glade for deres opgave, selv om det også er et stort ansvar at være med til at dømme andre. Domsmænd skal følge de love og regler, Folketinget har vedtaget, og rettens dommere vil altid forklare om reglerne. Under retsmøderne skal domsmændene være meget opmærksomme, så de hører alt, hvad der bliver sagt. Der er aldrig to sager, der er ens, og man skal i hver sag finde den afgørelse, der både er ret og rimelig. De danske regler om domsmænd og nævninge er med til at sikre, at et bredt udsnit af befolkningen tager del i det store ansvar, det er at vurdere skyld og bestemme straf.

Praktiske oplysninger

Domstolsstyrelsen
Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Telefon: 70 10 33 22
E-mail: post@domstolsstyrelsen.dk

DANMARKS DOMSTOLE
– FOR RET OG RETFÆRDIGHED